

SAGA Project

SAGA NGO gids

2020-1-HU01- KA204-078691

De steun van de Europese Commissie voor de productie van deze publicatie houdt geen goedkeuring in van de inhoud, die uitsluitend de mening van de auteurs weergeeft, en de Commissie kan niet verantwoordelijk worden gesteld voor het gebruik dat eventueel wordt gemaakt van de informatie in deze publicatie.

Erasmus+

DOCUMENT WIJZIGINGSRECORD

Uitgiftedatum	Versie	Auteur	Veranderingen
29/11/2022	1	Andrea Butyka	
5/12/2022	2	Andrea Butyka	Doelgroep, Sectietitels, hoofdstuk4.1, Slotopmerkingen

INHOUDSOPGAVE

1. Introductie	3
2. SAGA Leergids	3
3. DOELGROEP	4
4. VERBETERING MET SAGA	4
4.1 Wat is sociaal (collaboratief) ondernemen?	5
4.2 Hoe zou dit in het SAGA-kader kunnen werken?	7
4.3 Actie ondernemen, besluitvormers informeren als NGO	8
5. SLOTOPMERKINGEN	10

1. Introductie

De trend van ontvolking van het platteland waarmee veel Europese landen en regio's worden geconfronteerd, leidt tot gebieden die als "leeg Europa" worden beschouwd en die te kampen hebben met specifieke en daarmee samenhangende demografische en economische uitdagingen en een gebrek aan openbare diensten. Tegelijkertijd hebben deze gebieden een rijk culinair erfgoed, gastronomie en/of voedselproductie, die tegelijkertijd kansen kunnen scheppen.

SAGA draagt bij tot de vermindering van ongelijkheden, zorgt voor economisch herstel en inclusieve en duurzame groei op lange termijn door een co-creatie en samenwerkingsfocus, waarbij alle relevante belanghebbenden worden betrokken, en ontwikkelt en valideert een opleidingsprogramma voor bevolkingsgroepen die in "Leeg Europa" wonen, maar die tegelijkertijd een rijk culinair erfgoed en/of voedselproductie hebben. Het project ontwikkelt en evalueert een innovatief opleidingsprogramma voor mensen die in dit soort plattelandsgebieden wonen, waarbij hun dringende problemen zoals werkloosheid en economische en sociale revitalisering worden aangepakt, zodat ze de kennis, competenties en vaardigheden krijgen om sociale ondernemingen te ontwikkelen op het gebied van gastronomie, voedsel en culinair erfgoed.

SAGA heeft een reeks gidsen ontwikkeld om de invoering door de belanghebbenden te vergemakkelijken in overeenstemming met de filosofie en de doelstellingen van het SAGA-leerprogramma, en om de vaardigheden en competenties van de deelnemers en hun inspanningen om een sociale onderneming op een specifiek gebied/sector, d.w.z. gerelateerd aan voedsel, gastronomie en culinair erfgoed, te bedenken, op te richten en te beheren, te ondersteunen en te vergroten.

Deze gidsen vormen een aanvulling op de belangrijkste projectresultaten.

2. SAGA Leergids

De onderhavige gids maakt deel uit van deze inspanning en van een ruimere reeks gidsen die voor elk van de belanghebbenden van de SAGA zijn ontwikkeld.

SAGA-ervaringen en casestudies: biedt een compilatie van de casestudies en getuigenissen en praktische ervaringen van lerenden en opleiders die aan de activiteiten hebben deelgenomen en van belanghebbenden die deze hebben ondersteund. Het belicht de ideeën en sociale ondernemingen die tijdens de proefactiviteiten werden overwogen/gecreëerd, en bevat de geleerde lessen om te helpen bij de ontwikkeling van verdere ervaringen in partners en de invoering van het SAGA-programma in andere landen. Speciale aandacht wordt besteed aan het delen van kennis en het van elkaar leren tussen alle betrokkenen op lokaal niveau, maar ook met anderen.

SAGA trainers gids & ervaringen: gericht op de opleiders die het SAGA-opleidingsprogramma gebruiken en de bijbehorende face-to-face activiteiten uitvoeren. Naast de instructies voor de face-to-face-activiteiten van de blended learning-aanpak van SAGA en de beoordelingsmethoden die bij deze activiteiten moeten worden gebruikt om de verwerving van vaardigheden en competenties door de leerling te evalueren, bevat het ook getuigenissen, tips en trucs, geleerde lessen en voorbeelden van opleiders die aan de activiteiten hebben deelgenomen en ideeën over hoe SAGA kan worden geïntegreerd in het formele en informele onderwijs en de opleiding van instellingen voor beroepsonderwijs en -opleiding.

SAGA NGO gids: voor maatschappelijke organisaties, NGO's, nationale en regionale instellingen, die werken met/voor kansarme groepen in leeg Europa, die geïnteresseerd zijn in het gebruik van het SAGA-leerprogramma en de resultaten daarvan om hun eigen (samenwerkende) sociale onderneming

in de geïdentificeerde sector (voedsel, gastronomie & culinair erfgoed) op te zetten of om hun begunstigen te ondersteunen bij de oprichting van hun onderneming. De gids geeft inspiratie, ideeën en voorbeelden over hoe deze organisaties het SAGA-opleidingsprogramma en de resultaten ervan kunnen gebruiken en oppakken. Het bevat de praktische ervaringen van het NGO-personeel en getuigenissen van NGO's die direct of indirect bij de projectactiviteiten betrokken zijn geweest.

SAGA Beleidsbrief: een reeks aanbevelingen voor beleidsmakers ter ondersteuning van de oprichting van (samenwerkende) sociale ondernemingen op voedsel-, gastronomisch en culinair gebied, als een manier om economische activiteit te genereren in het "lege Europa". Het bevat voorbeelden en getuigenissen van deelnemers en van beleidsmakers die bij het project betrokken zijn geweest of ermee te maken hebben gehad.

3. DOELGROEP

Deze gids is speciaal ontwikkeld voor alle vertegenwoordigers van NGO's die werken met kansarme doelgroepen in de plattelandsgebieden van Europa. Door het gebrek aan ontwikkelde infrastructuur en mogelijkheden om de bevolking redelijke levensomstandigheden te bieden, raken deze gebieden ontvolkt en staan zij voor veel demografische uitdagingen. Daarom is een van de belangrijkste taken van deze NGO's in deze regio's het bieden van onderwijsmogelijkheden die kunnen zorgen voor de ontwikkeling van vaardigheden en bekwaamheden van al diegenen die in deze regio's een verandering willen bewerkstelligen.

Als u een NGO-vertegenwoordiger bent die in uw regio educatieve mogelijkheden biedt, ondersteunt het SAGA-leermateriaal u bij het creëren van een goede basis om het culinaire erfgoed en de traditie van de voedselproductie in uw regio te gebruiken voor het aanbieden van opleiding en zelfontwikkelingsmogelijkheden voor het opzetten van samenwerkingsverbanden.

Ondernemer zijn, iemand die alle verantwoordelijkheden heeft en draagt die een bedrijf kan hebben, kan een persoonlijke uitdaging bieden die veel mensen verkiezen boven het zijn van een werknemer die voor iemand anders werkt. Ondernemerschap wordt vaak gezien als een aversieve beroepskeuze waarbij men geconfronteerd wordt met dagelijkse levens- en werksituaties die onzekerheid, belemmeringen, mislukkingen en frustraties met zich meebrengen die samenhangen met het proces van de oprichting van een nieuw bedrijf. Toch zou dit niet zo moeten zijn. U, als vertegenwoordiger van een NGO, kent uw regio, zijn erfgoed en gewoonten en zijn gemeenschap waarschijnlijk beter dan andere actoren uit uw regio. Daarom kunt u als NGO een verschil maken door onderwijsmogelijkheden te bieden die de vaardigheden en competenties van kansarme mensen kunnen verbeteren. Binnen het SAGA-project heeft het consortium zich geconcentreerd op het geven van een helpende hand en het bieden van ondersteuning door gebruik te maken van het beschikbare gastronomische erfgoed van de regio's waar de partners vandaan komen, aan al diegenen die een verandering in hun gemeenschap willen bewerkstelligen. Met dit in gedachten is het SAGA-leerprogramma ontwikkeld om volwassen leerlingen op te leiden en hen te inspireren om hun eigen bedrijf op te richten, waardoor niet alleen hun persoonlijke ontwikkeling maar ook de verbetering van hun regio wordt bevorderd.

4. VERBETERING MET SAGA

In dit hoofdstuk willen we de mogelijkheden presenteren die het SAGA-leermateriaal kan bieden aan een NGO die actief is in de landelijke regio's van Europa.

Allereerst proberen we de vraag te beantwoorden wat een sociale (samenwerkings)onderneming precies is? Na het ophelderen van deze concepten, gaan we kijken wat de SAGA leermaterialen u

kunnen bieden en hoe u zou kunnen profiteren van het gebruik ervan. En tot slot vermelden we kort hoe u in uw regio's als katalysator zou kunnen optreden om steun en mogelijkheden te bieden aan al diegenen die misschien een briljant idee hebben dat zij zouden willen verwezenlijken door de oprichting van een sociale onderneming.

4.1 Wat is sociaal (collaboratief) ondernemen?

Heeft u ooit uw buurman om hulp gevraagd en bent u erin geslaagd om samen iets buitengewoons te doen?

Bent u ooit in contact gekomen met mensen die ook in uw regio actief zijn en iets willen veranderen?

Als u al een van de bovenstaande zaken heeft meegemaakt, bent u waarschijnlijk een van diegenen die zich bewust is van de krachtige impact van samenwerking, en die in actie wil komen voor verandering.

In deze gids laten we u zien hoe het SAGA-leermateriaal u als NGO-vertegenwoordiger kan helpen om goed te doen in uw regio en actie te ondernemen om anderen te ondersteunen in hun mogelijke ambities om een verandering teweeg te brengen.

Daarom moeten we bij het begin beginnen en nadenken over wat een sociale onderneming eigenlijk is?

In het algemeen betekent een "sociale onderneming" dat bedrijfsinstrumenten worden gebruikt om in een sociale behoefte te voorzien.

Er wordt ook gezegd, dat het doel van een sociale onderneming is een sociale impact te hebben in plaats van winst te maken voor de eigenaars of belanghebbenden.

Een sociale onderneming kan een transformerende sociale, culturele en/of ecologische verandering tot stand brengen door de toepassing van innovatieve en praktische benaderingen ten behoeve van de samenleving in het algemeen, met de nadruk op kwetsbare groepen.

Sociale ondernemingen zijn een integraal en belangrijk onderdeel van het bedrijfsleven en produceren producten en verlenen diensten met winstoogmerk op dezelfde manier als elk ander bedrijf. Een belangrijk verschil met traditionele bedrijven is echter dat sociale ondernemingen de winst die zij maken gebruiken om een sociaal vraagstuk aan te pakken.

Het SAGA-project concentreert zich ook op het samenwerkingsaspect van de sociale ondernemingen, dat ook zeer belangrijk is. De samenwerking met anderen uit de lokale en regionale gemeenschap kan het elan en het zelfvertrouwen versterken van degenen die het avontuur van de sociale onderneming aangaan. Daarom ligt de nadruk van het SAGA-leerprogramma op het verbeteren van de vaardigheden die nodig zijn voor het opzetten van sociaal innovatieve en impactvolle ondernemingen.

In module 1 van het SAGA-leerprogramma wordt uitgelegd wat een sociale onderneming inhoudt en hoe ze kan functioneren. Als vertegenwoordiger van een NGO bent u waarschijnlijk al bekend met deze concepten, aangezien NGO's in veel gevallen actief zijn om steun te verlenen en een helpende hand te bieden aan alle geïnteresseerden en behoeftigen.

Sociale ondernemingen zijn actief in een zeer breed spectrum op vele verschillende gebieden. Het SAGA-leermateriaal richt zich op het culinaire erfgoed van de bij het project betrokken regio's, namelijk de ontwikkelde plattelandsgebieden van Europa. Om te leren van de besten heeft het SAGA-partnerschap informatie verzameld over reeds succesvolle sociale ondernemingen die u [hier](#) kunt raadplegen.

Als vertegenwoordiger van een NGO die bereid is om alle geïnteresseerden te ondersteunen bij de start van hun sociaal ondernemerschap, zou u binnen uw organisatie een informatiepunt kunnen opzetten en/of iemand kunnen aanwijzen die zich vertrouwd maakt met de inhoud van SAGA, zodat u als NGO het ontwikkelde SAGA-materiaal maximaal kunt gebruiken om alle geïnteresseerden te helpen.

De case studies waarop het lesmateriaal is gebaseerd kunnen u een goede basis geven voor het plannen van een mogelijke training in uw omgeving. Op deze manier kunt u er niet alleen voor zorgen dat nieuwe kennis en vaardigheden worden ontwikkeld, maar ook dat toekomstige sociale ondernemers die geïnteresseerd zijn in het opzetten van hun eigen bedrijf een netwerk kunnen opbouwen.

4.2 Hoe zou dit in het SAGA-kader kunnen werken?

Het SAGA-leermateriaal en -platform bouwen voort op goede voorbeelden die aan het begin van het project door de projectpartners in hun landen zijn verzameld.

De SAGA-aanpak, competentiematrix, curriculum en beoordelingsmethode kunnen worden overgebracht naar elke andere trainings- of onderwijssetting waarin de geïdentificeerde onderwerpen en de behoefte aan (samenwerkend) sociaal ondernemen duidelijk zijn. Het kan worden overgebracht naar meer formele onderwijssettings, waar de betrokken onderwerpen relevant zijn, bv. de co-creatie, co-delivering en samenwerkingsvaardigheden kunnen worden aangeboden als onderdeel van het onderwijs en de opleiding voor toekomstig personeel of ondernemers in de doelsectoren, bv. gastvrijheid, gastronomie, voedselproductie, toerisme enz. Dit kan zowel in het beroepsonderwijs als in het hoger onderwijs.

Sociale ondernemingen vormen een integraal en belangrijk onderdeel van het bedrijfsleven en produceren producten en verlenen diensten om winst te maken op dezelfde manier als andere ondernemingen. Een belangrijk verschil met traditionele ondernemingen is echter dat sociale ondernemingen de gegenereerde winst gebruiken om een sociaal vraagstuk op te lossen. Op het gebied van voedsel, gastronomie en culinair erfgoed kunnen we goede voorbeelden vinden van succesvolle sociale ondernemingen in de partnerlanden van het project die hun sociale missie combineren met het aanbieden van goederen en diensten op de markt:

Het SAGA-leerprogramma is als volgt opgebouwd uit vier modules:

MODULE 1 – Inspiration for Social Entrepreneurship

[Module 1 - Inspiratie voor sociaal ondernemerschap](#) – waarin u interessante informatie kunt vinden over wat een sociale onderneming precies is, hoe uw mogelijke doelgroep er een zou kunnen beginnen.

[Module 2 - Defining your Social Business](#) - richt zich op het opzetten van een Business Model Canvas, hoe financiën in deze context werken. Ook landspecifieke wetgeving en basismarketingconcepten over hoe je zichtbaarheid creëert voor de nieuw opgerichte onderneming komen aan bod.

MODULE 2 – Defining your Social Business

MODULE 3 – Functional Competencies

[Module 3 - Functionele competenties](#) - omvat organisatorische en samenwerkingsvaardigheden, projectbeheer, zelfbeheer en risicobeheer..

[Module 4 - Sociale competenties](#) - die inzicht bieden in Co-Creatie, leiderschap, zelfvertrouwen, vastberadenheid, openheid voor het nemen van initiatief en ook voor het toepassen van een verandering.

MODULE 4 – Social Competencies

Door deze te raadplegen en in gedachten te houden, stellen wij voor dat u nadenkt over uw regionale situatie en als katalysator optreedt om een verandering in uw regio door te voeren. Als NGO heeft u wellicht al in veel opzichten een dieper inzicht in de lokale/regionale situatie als de personen die hun weg als ondernemer willen inslaan. Daarom zou u voorlichtingscampagnes kunnen opzetten of kunt u aanhoudende hulp krijgen, naast het organiseren van voorlichtingsevenementen over de mogelijkheden die het SAGA-leermateriaal biedt.

4.3 Actie ondernemen, besluitvormers informeren als NGO

In het vorige punt hebben wij ons geconcentreerd op hoe u als NGO toekomstige sociale ondernemers zou kunnen helpen hun vaardigheden en competenties te ontwikkelen. Als NGO beschikt u echter over aanzienlijk meer connecties en bredere netwerken van lokale/plattelandsbeleidsmakers die ook belangrijke partners zijn op dit ondernemerstraject.

Het is daarom uiterst belangrijk voor ondernemers om de juiste mogelijkheden te identificeren waardoor mensen een echt gevoel krijgen van het erfgoed, de cultuur en de tradities van een bestemming. De mogelijkheid om lokale tradities onder de aandacht te brengen en lokale gemeenschappen te betrekken, biedt lokale ondernemers meer mogelijkheden om producten, diensten en ervaringen te ontwikkelen die uniek zijn voor hun bestemming.

In deze plattelandsgebieden zijn de ontwikkelingsmogelijkheden meestal kleiner dan in de rest van Europa, als gevolg van de reeds genoemde trend van ontvolking van het platteland waarmee veel Europese landen te kampen hebben.

Andere specifieke en gerelateerde uitdagingen in leeg Europa zijn onder meer:

- Demografisch (vergrijzing, migratie naar stedelijke gebieden, laag geboortecijfer);
- Economisch (hoge werkloosheid, lage activiteitsgraad, groot aandeel van de primaire sector in het BBP) en

- Gebrek aan openbare diensten.

Jongeren zoeken betere levensomstandigheden in regio's waar het multinationale kapitaal meer geconcentreerd is en de mogelijkheden talrijker zijn, maar met gezamenlijke inspanningen kunnen wij hun misschien mogelijkheden en middelen bieden waarvan zij kunnen profiteren.

Met dit in gedachten zou u als NGO bijeenkomsten kunnen organiseren waar u reeds bestaande sociale ondernemers zou kunnen uitnodigen om over hun ervaringen te praten, naast lokale/plattelandsbeleidsmakers die de specifieke wetgeving en oplossingen die nodig zijn voor het oprichten van dergelijke ondernemingen zouden kunnen komen presenteren. U, als NGO, moet de motor van uw regio zijn en de verbinding vormen tussen beleidsmakers en ondernemers.

5. SLOTOPMERKINGEN

Volgens globalpeacecareers.com, zijn NGO's maatschappelijke organisaties die onafhankelijk van regeringen en zakelijke belangen opereren. Ze worden gewoonlijk opgericht om een specifieke zaak of groep mensen te verdedigen, en ze gebruiken verschillende strategieën om hun doelen te bereiken.

Zoals u kunt zien is dit waar wij deze gids op hebben gebaseerd. Wij adviseren u om de veranderingen die het SAGA-leerprogramma kan brengen in het leven van degenen die nog maar net zijn begonnen met het vaststellen van hun doelen om een verandering tot stand te brengen in de regio waarin zij leven.

Wees er om te helpen als er vragen rijzen, wees er als er steun nodig is van de kant van de besluitvormers, wees er en handel terwijl zij denken dat zij op een struikelblok stuiten.

